

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris Theologi Architectura Christiana

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

5. Clauus, Recordatio Clauorum, quibus Christus Cruci affixus. Crux Christi
Meditatio Passionis: & signatè Crucifixionis Dominicæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

ARTICULUS V.

CLAVUS

*Recordatio Clavorum, quibus Christus Cruci affixus. Crux
Christe. Meditatio Passionis, & signatè,
Crucifixionis Dominica.*

HÆc omnia latent in precatiunculae illius Davidi-
ca, *Confige timore tuo carnes meas*, prima vocula, *Con-
fige*. Siquidem confixio per Clavos, quam Græcum
αὐτὴν ἁρσόν involuit, indicat Clavos Crucis Christi, &
Crucifixionem ipsam, cuius meditatio & imitatio car-
nes nostras configit, ut observat insignis Psalmorum In-
terpres, qui sic ferè de ea differit (a) Consideranti Cru-
cifixionem Domini non potest non observare illud (b)
Si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? Istud quoque,
quod terribilis cum signo Crucis, & fixuris Clavorum
Iudex apparebit, qui tam horribiles & infames crucia-
tus tolerare dignatus est. Videbunt (c) tunc inælicissimi
prævaricatores (d) *in quem transfixerunt*: (e) & qui eum
perpugerunt. (f) Thomas Apostolus, ut vidit fixuras Clavo-
rum & locum, confixus est, inquit S. Ambrosius, (g) ac
ac præ summo quodam timore, sed casto & reverentiali
prorupit in eas voces, *Dominus meus & Deus meus*. Vulne-
rari clavis istis oportet Sponsam, (h) & ponere, ac imprime-
re Dilectum suum, sicut signaculum super cor, brachiumq; quia
fortis est, ut mors dilectio; dura, sicut infernus amulatio (i) Deiq;
sermo

(a) Joan. Lorin. Psal. cxviii. ver. 120. (b) Luc. xxiii. 31.

(c) Matt. xxiv. (d) Matt. xx. iv. (e) Zachar. xii. 10. (f) Joan.
ix. 37. (g) Apoc. i. 7. (h) Joan. xx. 5, Ambr. ibid. (i) Can. v.

(k) Can. vii.

sermo penetrabilior omni gladio ancipiti, pertingens usque ad divisionem animæ, & spiritus, compagum quoque & medullarum. (b) Durum est, contra stimulos tales calcitrare, & contra verba Auctoris Sapentiæ, Pastorisque unius, ac supremi Pastorum Principis, quæ sunt sicut stimuli & quasi Clavi in altum defixi, (c) ut inquit Ecclesiastes. Baculum Pastor armatum stimulo gerens, & quasi clavo revocat lasciviens pecus in viam & caulam. An - non talis Christus Cruce instructus, quæ est baculus, pedum, Clavus?

CERTE, S. Leo Papa Sermone de Passione XIX. hortatur, ut cum quispiam observantiæ limitem se sentit excedere & in id cupiditates suas tendere, quod eum à recto itinere faciat declinare, recurrat ad CRUCEM Dominicam ac LIGNO VITÆ motus noxiæ voluntatis affligat, & voce prophetica ad Dominum clamet, dicatque *Confige Clavis timoris tui carnes meas: à iudiciis enim tuis tremui.* Tum subdit S. Pontifex. Quid autem est clavis Timoris Dei carnes habere confixas, nisi corporeos sensus ab illecebriâ illiciti desiderii sub metu divini contineri Iudicii, qui resistit peccato, & concupiscentias, ne quid mortuum dignum operemur, interficit, audeat, cum Apostolo dicere: *Mihi autem absit gloriari, nisi in Cruce Domini Nostri Jesu Christi.* i. ad Galatas VI. Tractat egregie de toto hoc genere Clavorum, quibus caro nostra, & cupiditates carnales configuntur, quibus Crucifigimur nos mundum & mundus nobis, & quibus crucifigimus nos carnes nostras cum vitiis & concupiscentiis Joannes Cassianus in Institutum monasticorum c. 34. & docet quod Abrenuntiatio & mortificatio nihil sit aliud, quam imago Crucifigendi debereque illum qui abrenunciare vult & mortificare, considerare conditiones CRUCIS, & CRUCIFIXI CHRISTI qui jam in ipso vivit. Addit deinde, quod affigere de

(a) Hebræ. IV. 12. (b) Act. IX. (c) Ecc. XII. 11.

more Domini, aut configere carnes, sit idem, quod
 vniversas voluntates, ac desideria; ut non nostræ concu-
 piscentiæ seruiant, sed mortificationi eius habeantur af-
 fixa. Adhæc, declarat tropologicè conditiones Cruci-
 fixi; ut voluntates ac desideria, non secundum id, quod
 nobis suave est, ac delectat ad præsens, sed secundum le-
 gem Domini, quo nos illa constrinxerit, applicemus:
 non iam præsentia contemplemur, nec de nostris affe-
 ctionibus cogitemus, & pro die crastino sollicitudine,
 curaque distentamur; nulla possidendi concupiscentia
 permoveamur, nulla contentiõne, nulla æmulatione
 succendamur: non de præsentibus doleamus injuriis,
 non præteritarum jam recordemur: nos cum adhuc spi-
 ramus in corpore, cunctis elementis credamus esse de-
 functos, illuc præmittentes nostri cordis intuitum, quo
 nos non dubitamus illicò transituros: tandem, per Ti-
 morem ac imitationem Domini CRUCIFIXI, non so-
 lum carnalibus vitiis, verùm etiam ipsis elementis mor-
 tui simus, illuc habentes oculos animæ nostræ defixos,
 quò nos sperare debemus momentis singulis migratu-
 ros, Ira ferè Cassianus. Sed plura ad hanc Crucifixio-
 nem Spiritualem, per Clavos metaphoricos Spectantia
 applicavimus, in decem centuriis de CHRISTO CRUCI-
 FIXO HONORATO, Amatori Crucifixi. Titulos aliquot
 hic apponamus. I. Amator Crucifixi nec vivus est, nec
 mortuus. Immò, & vivus, & mortuus. *Centuria 1. Num.*
55. II. Instar Crucifixi, non movet membra pro libitu.
Centuria 1. Num. 54. III. Est Crucifixus bifariam, Inte-
 rius, & Exterius. *Centuria 1. Num. 59.* IV. Degit, instar
 Crucifixi, neque in cælo, & in terrâ. Et in cælo, & in
 terrâ: existens utrobique. *Centuria 1. Num. 53.* Hæc &
 similia consequitur Amator CRUCIFIXI continuâ re-
 cordatione ac intuitu Cristi in Cruce clavis transfixi,

Quinta Pars.

Q q

maxi-

maximè, si accedat votum. Hic recordanti & contem-
planti est plusquam adamantinus clavus: plus quam pi-
eta sæva necessitas (a)

Clavos trabales, & cuneos manu

Gestans athena — (b)

plusquam athenaeus Clavus ferreus-ve, (c) quem solenni
ritu apud Romanos vel Consul, vel Dictator, vel Prae-
tor figere solebat in postico pariete templi Minervæ Ca-
pitolini contra pestilentiam. Validior est Clavus Clavi-
ti in Cruce Domini conspectus.

EXEMPLUM hujus efficaciam vix credibilis refertur in
Prato spirituali (d) Cùm Stephanum Presbyterum car-
nibus vesci, licet sub mortem, & ut medico pareret, fra-
ter ipsius secularis, vir alioqui pius, hoc non attendens
offenderetur, vidit in extasi, & audivit reprehenden-
tem, quod scandalizatus esset, nesciens obedientiam ne-
cessitateque adactum fratrem carnes comedisse. Quod
si, aiebat idem ille merita & gloriam fratris tui videre
cupis, retro te converte, & vide. Conversus autem vi-
dit fratrem suum CRUCIFIXUM cum Domino. Quod
consequutus erat, quia, ut ipse de se testabatur; die no-
ctuque nihil aliud aspexerat, nisi Dominum nostrum
JESUM CHRISTUM Clavis in Cruce confixum, & in-
gno pendentem. Tantùm ad imitationem valet solus
aspectus. O Clavum validissimum! omnibus aureo
Templi Salomonici Clavis præferendum; & Lato-cla-
vo apud Romanos tantoperè ambito magis æstimand-
um. Studendum nobis omnibus, ut eo Clavo Christo
confixi sumus CRUCI, cum paulo: (e) ut eo Clavo sem-
per adhærescat Deo anima nostra: ut eodem CRUCIFIXO
nostro uniti, ac conformati, *vivamus nos, non ut jam nos,
sed vivat Christus in nobis.* (f)

SERMO

(a) Hor. 3. car. ode 29. (b) 1. Car. ode 35. (c) Petri. lib. 48. Alex.
ab Alex. lib. 1. cap. 6. Tiraquel. lign. lib. 7. deca. 2. lib. 8. & 9. (d) Prato
Spir. cap. 45. (e) Ad Galat. 2. 16. (f) Ad Galat. 6. 20.